

ODPOWIEDZI KOMISJI EUROPEJSKIEJ

NA SPRAWOZDANIE SPECJALNE EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU OBRAHUNKOWEGO

Działania na rzecz e-administracji skierowane do przedsiębiorstw Zrealizowano zaplanowane przez Komisję działania, ale dostępność e-usług w UE nadal jest zróżnicowana

Spis treści

STRESZCZENIE (pkt I–XI)	2
WSTĘP (pkt 1–13).....	3
ZAKRES KONTROLI I PODEJŚCIE KONTROLNE (pkt 14–19)	3
UWAGI (pkt 20–85).....	3
WNIOSKI I ZALECENIA (pkt 86–98).....	6
Zalecenie 1 – Wzmocnienie ram wdrażania usług administracji elektronicznej w celu skłonienia państw członkowskich do ukończenia tego procesu.....	7
Zalecenie 2 – Opracowanie kompleksowej strategii skutecznego promowania usług administracji elektronicznej.....	8

Niniejszy dokument zawiera odpowiedzi Komisji Europejskiej na uwagi zawarte w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z art. 259 [rozporządzenia finansowego](#). Jest on publikowany wraz ze sprawozdaniem specjalnym.

STRESZCZENIE (pkt I–XI)

Odpowiedzi Komisji:

I-X: Administracja cyfrowa jest zagadnieniem przekrojowym, które jest przedmiotem licznych inicjatyw w wielu departamentach Komisji Europejskiej.

Plan działania na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020 miał przyspieszyć koordynację działań i zasobów na rzecz modernizacji sektora publicznego w dziedzinie administracji elektronicznej. Miał on także ułatwić koordynację źródeł finansowania i środków wspierających, które są dostępne dla państw członkowskich w ramach różnych programów UE. Ponieważ plan ustanowiono jako zobowiązanie ze strony Komisji, wyznaczone w nim terminy odnosiły się jedynie do działań podejmowanych przez Komisję. Państwa członkowskie mogły się na nich opierać, aby dotrzymać terminów określonych w innych aktach prawnych (np. rozporządzenie (UE) nr 910/2014, rozporządzenie (UE) 2018/1724, dyrektywa (UE) 2017/1132, dyrektywa (UE) 2019/1151).

Jak zauważył Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO), na realizację planu działania na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020 nie przeznaczono specjalnego budżetu, w związku z czym promowanie opracowanych rozwiązań ograniczało się głównie do form aktywności zaplanowanych w ramach pojedynczych działań oraz do wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi. Zgodnie z zaleceniem ETO Komisja dąży do opracowania bardziej kompleksowej strategii na rzecz skutecznego promowania usług administracji elektronicznej.

Plan działania na rzecz administracji elektronicznej zapewnił fundament pod przyszłe działania, które Komisja planuje podjąć i na potrzeby których zamierza ona (zgodnie z zaleceniem ETO) wzmocnić ramy wdrażania, aby zmobilizować państwa członkowskie do sfinalizowania procesu wprowadzania usług e-administracji.

W ramach programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” (w sprawie którego osiągnięto porozumienie polityczne po zakończeniu kontroli i który oczekuje na formalne przyjęcie) zarówno ramy wdrażania usług administracji elektronicznej, jak i strategia promowania tych usług zostaną wzmocnione za pomocą mechanizmu monitorowania, ram współpracy, a także sprawozdań i zaleceń, aby wyeliminować niedociągnięcia wskazane w pracach państw członkowskich na rzecz osiągnięcia celów cyfrowej dekady.

Konieczność opracowania krajowych planów działania i ścieżek prowadzących do osiągnięcia celu, który zakłada, że do 2030 r. wszystkie najważniejsze usługi publiczne powinny być dostępne online, w połączeniu z unijnym mechanizmem monitorowania w ramach programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie”, również przyczyni się do promowania usług administracji elektronicznej.

Wśród głównych bieżących i przyszłych działań wymienić należy prace grupy ekspertów ds. administracji publicznej i zarządzania publicznego, rewizję wskaźnika porównawczego administracji elektronicznej (eGovernment Benchmark), ulepszenie ekosystemu tożsamości cyfrowej i usług zaufania, wspieranie trwałego świadczenia usług administracji cyfrowej na poziomie lokalnym, wniosek dotyczący nawiązania współpracy strukturalnej w dziedzinie interoperacyjności między państwami członkowskimi i Komisją, wdrożenie rozporządzenia w sprawie jednolitego portalu cyfrowego oraz nową inicjatywę w dziedzinie prawa spółek, (zob. [Administracja elektroniczna | Komisja Europejska](#))

VII. Komisja uważa, że wskaźnik porównawczy eGovernment Benchmark jest odpowiedni do pomiaru poziomu świadczenia usług publicznych w państwach członkowskich. Chociaż badanie porównawcze z wykorzystaniem wspomnianego wskaźnika nie było specjalnie ukierunkowane na monitorowanie planu działania, Komisja uważa, że obejmuje ono ten plan, ponieważ umożliwia pomiar określonych w nim zasad za pomocą przewidzianych w nim wskaźników.

IX. Wykorzystano synergie między działaniami promocyjnymi w ramach różnych systemów finansowania (takich jak program ISA2) – np. poprzez wspólne repozytoria (JOINUP), kampanie (Wyzwanie w zakresie innowacji cyfrowych) i wydarzenia (konferencja DIGITALL, wspólne warsztaty w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast). Koordynacja była ograniczona ze względu na różne ramy czasowe i organizacyjne oraz brak odrębnego budżetu na plan działania na rzecz administracji elektronicznej.

XI. Komisja przyjmuje wszystkie zalecenia. Zob. odpowiedzi Komisji w sekcji zawierającej zalecenia.

WSTĘP (pkt 1–13)

Odpowiedzi Komisji:

4. Komisja podkreśla, że inicjatywy polityczne i programy finansowe, w sprawie których podjęto decyzje po wygaśnięciu planu działania na rzecz administracji elektronicznej, takie jak Droga ku cyfrowej dekadzie i NextGenerationEU / Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, promują wprowadzanie cyfrowych usług publicznych oraz systemu ustalania celów i monitorowania, co powinno umożliwić państwom członkowskim radykalne zmiany we wprowadzaniu usług administracji cyfrowej zgodnie z zasadami i wieloma działaniami określonymi w planie działania na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020.

Komisja zwraca uwagę, że w przygotowaniu jest wniosek w sprawie interoperacyjności – strategia rządów UE dotycząca interoperacyjności, którego celem jest ustanowienie wspólnego zarządzania, co umożliwi kierowanie rozwojem interoperacyjności między unijnymi administracjami publicznymi (Program prac Komisji na 2022 r.¹).

ZAKRES KONTROLI I PODEJŚCIE KONTROLNE (pkt 14–19)

Brak odpowiedzi Komisji.

UWAGI (pkt 20–85)

Odpowiedzi Komisji:

¹ Program prac Komisji na 2022 r. / Europa na miarę ery cyfrowej: [resource.html \(europa.eu\)](https://resource.html.europa.eu)

Ramka 1 – Koncepcja i priorytety polityki zawarte w planie działania

Zob. odpowiedź dot. pkt 27.

25. Plan działania na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020 nie mógł nakładać nowych zobowiązań na państwa członkowskie ani miał takiego założenia. Miał on przyspieszyć (jak wskazuje ETO w pkt II) koordynację działań i zasobów na rzecz modernizacji sektora publicznego w dziedzinie administracji elektronicznej oraz ułatwić koordynację źródeł finansowania i środków wspierających, które są dostępne dla państw członkowskich w ramach różnych programów UE.

27. Ponieważ plan działania stanowił zobowiązanie ze strony Komisji, zawierał on jedynie terminy działań podejmowanych przez Komisję, na których państwa członkowskie mogły oprzeć się, aby dotrzymać terminów określonych w innych przepisach (np. rozporządzenie (UE) nr 910/2014, rozporządzenie (UE) 2018/1724, dyrektywa (UE) 2017/1132, dyrektywa (UE) 2019/1151).

Chociaż dla samego planu działania wyznaczono wyraźne ramy czasowe (lata 2016–2020), miał on przyczynić się do osiągnięcia rezultatów znacznie wykraczających poza te ramy i przynieść efekty w horyzontach czasowych właściwych dla różnych dziedzin objętych planem i często określonych w odpowiednich aktach prawnych.

Ramka 4 – Cele do osiągnięcia w zakresie cyfryzacji usług publicznych

Zob. odpowiedź dot. pkt 30.

30. Od czasu przyjęcia przez Komisję wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (COM(2021) 574 final z 15.9.2021 r.) ustanawiającej program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (w sprawie którego osiągnięto porozumienie polityczne po zakończeniu kontroli i który oczekuje na formalne przyjęcie):

- w odniesieniu do celu 1 „najważniejsze usługi publiczne” definiuje się jako podstawowe usługi świadczone przez podmioty publiczne na rzecz osób fizycznych podczas ich poważnych wydarzeń życiowych oraz na rzecz osób prawnych w ich cyklu życia zawodowego;
- na nowo sformułowano cel 3: „100 % obywateli Unii ma dostęp do środków w zakresie identyfikacji elektronicznej (eID) uznawanych w całej Unii i zapewniających użytkownikom pełną kontrolę nad transakcjami dotyczącymi tożsamości i nad udostępnianymi danymi osobowymi”.

Powinno to stanowić właściwą odpowiedź na uwagę ETO.

32. Zob. odpowiedź dot. pkt 40.

34–36. Regularne posiedzenia Rady Sterującej ds. Planu Działania na rzecz Administracji Elektronicznej stanowiły platformę wymiany informacji na temat postępów w realizacji planu działania oraz aktualnych informacji na temat stanu prac.

Komisja monitorowała efekty swoich działań. Komisja nie monitorowała w sposób kompleksowy wyników planu działania ani jego oddziaływania, ponieważ było jasne, że będą one czasem wykraczać poza ramy czasowe planu.

Ponadto, jak stwierdził ETO w pkt 72, 73 i 75, Komisja otrzymywała informacje o postępach dzięki regularnym kontaktom z państwami członkowskimi w ramach specjalnych grup ekspertów utworzonych na potrzeby współpracy i wymiany (np. w ramach grupy ekspertów ds. instrumentu „Łącząc Europę” i komitetu ds. instrumentu „Łącząc Europę”, grupy koordynacyjnej ds. celów zrównoważonego rozwoju, grupy ekspertów ds. interoperacyjności).

Ramka 5 – Szczegółowe rozwiązania w zakresie monitorowania na potrzeby europejskich ram interoperacyjności

Obserwatorium Krajowych Ram Interoperacyjności (NIFO) pozostanie w latach 2021–2027 jednym z kluczowych wskaźników skuteczności działania w ramach programu „Cyfrowa Europa” oraz głównym instrumentem pomiaru interoperacyjności w Europie.

40, 41 oraz 42. Jak wspomniano, wskaźnik porównawczy eGovernment Benchmark jest instrumentem corocznego pomiaru służącym ocenie dostępności i charakterystyki administracji elektronicznej w Europie. Służy on do analizy aktualnej sytuacji w zakresie świadczenia cyfrowych usług publicznych w Europie i pomaga określić zapotrzebowanie na dalsze działania na poziomie UE. Mierzone wskaźniki są powiązane z priorytetami polityki określonymi w planach działania i deklaracjach podpisanych przez państwa członkowskie oraz z tych priorytetów wynikają. Komisja uważa, że wskaźnik porównawczy eGovernment Benchmark jest odpowiedni do pomiaru poziomu świadczenia usług publicznych w państwach członkowskich. Chociaż badanie porównawcze nie było specjalnie ukierunkowane na monitorowanie planu działania, Komisja uważa, że obejmuje ono ten plan, ponieważ umożliwia pomiar określonych w nim zasad za pomocą przewidzianych w nim wskaźników.

43. Komisja śledzi tendencje i potrzeby pojawiające się w związku ze świadczeniem cyfrowych usług publicznych. W rezultacie metodyka ma być aktualizowana co 3–4 lata, aby utrzymać tempo postępów. Dzięki temu Komisja może przedstawić porównania historyczne za 2 lata (gromadzenie danych odbywa się raz na dwa lata, w związku z czym co dwa lata uzyskuje się pełny obraz wszystkich usług podczas wszystkich wydarzeń życiowych).

W sprawozdaniu z 2021 r. i po ostatniej aktualizacji metody zagregowano wyniki za 2 lata za pomocą różnych metod. Zaktualizowano dokument dotyczący metody, a agregację wyjaśniono w sprawozdaniu. Wprowadzenie korekt nie było możliwe, zważywszy że kilka nowych usług dodano, a kilka usunięto, a ponadto zaktualizowano/usunięto/dodano kilka pytań dotyczących pomiaru różnych usług.

46. Komisja podkreśla, że Obserwatorium Krajowych Ram Interoperacyjności pozostanie w latach 2021–2027 głównym instrumentem pomiaru interoperacyjności w Europie, a także jednym z kluczowych wskaźników skuteczności działania w ramach programu „Cyfrowa Europa”.

48. Komisja podkreśla, że jednym z celów w ramach cyfryzacji usług publicznych jest świadczenie 100 % najważniejszych usług publicznych przez internet.

Cel ten dzieli się na dwa cele cząstkowe w ramach indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego:

- cyfrowe usługi publiczne dla obywateli

- cyfrowe usługi publiczne dla przedsiębiorstw

Oba wskaźniki pochodzą ze szczegółowych obliczeń (dostępność w internecie usług krajowych i transgranicznych dla przedsiębiorstw i obywateli) w ramach badania porównawczego administracji elektronicznej. Kluczowe wskaźniki efektywności działania są dostępne na stronie: <https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/88735>

Ramka 7 – Opóźnione wdrożenie narzędzia do przetwarzania płatności w przypadku działań 9 i 10

Ponieważ wszystkie obowiązkowe informacje publikowane przez państwa członkowskie za pośrednictwem systemu wzajemnego połączenia rejestrów upadłości (IRI) są dostępne bezpłatnie, a państwa członkowskie mogą pobierać jedynie opłaty za informacje lub dokumenty, które załączają opcjonalnie i dodatkowo w stosunku do zbioru informacji obowiązkowych w systemie wzajemnego połączenia rejestrów (choć żadne państwo członkowskie nie wyraziło dotychczas takiego zamiaru), Komisja uważa, że wpływ brakującego systemu płatności w przypadku IRI nie jest zbyt znaczący.

56. Węzły eIDAS nie będą automatycznie zastępowane portfelem i prawdopodobnie nadal będą wykorzystywane jako środek ułatwiający korzystanie z krajowych narzędzi identyfikacji w sytuacjach transgranicznych.

77. Komisja koordynowała działania promocyjne w możliwie największym stopniu, biorąc pod uwagę różne systemy finansowania, zróżnicowany charakter działań oraz ich różne ramy czasowe i organizacyjne. Obejmowało to wspólne repozytoria (JOINUP), kampanie (Wyzwanie w zakresie innowacji cyfrowych) i wydarzenia (konferencja DIGITALL, wspólne warsztaty w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast). Ponieważ na plan działania na rzecz administracji elektronicznej nie przewidziano odrębnego budżetu, wszystkie formy promocji były powiązane z konkretnymi działaniami lub programami finansowania.

85. Komisja starała się uzyskać wgląd w działania państw członkowskich na rzecz promowania europejskich lub krajowych rozwiązań na rzecz administracji elektronicznej w zakresie, w jakim uzyskała informacje na temat:

- działań promocyjnych związanych z wdrażaniem infrastruktury usług cyfrowych w ramach instrumentu „Łącząc Europę” za pośrednictwem obowiązkowych sprawozdań przewidzianych w umowach o udzielenie dotacji;
- najlepszych praktyk w zakresie działań promocyjnych poprzez wymianę doświadczeń i dobrych praktyk na forum Rady Sterującej ds. Planu Działania na rzecz Administracji Elektronicznej.

WNIOSKI I ZALECENIA (pkt 86–98)

Odpowiedzi Komisji:

86. Komisja pragnie podkreślić, że ukierunkowanie planu działania na rzecz administracji elektronicznej na działania w ramach Komisji ograniczyło jej możliwość skutecznego wspierania

wdrażania i wykorzystania rozwiązań na rzecz administracji elektronicznej przez państwa członkowskie.

Niedawno Komisja wprowadziła nowe instrumenty polityki o zwiększonym oddziaływaniu politycznym (Droga ku cyfrowej dekadzie, cyfrowy Kompas 2030) i znacznie większej puli finansowania. Zdaniem Komisji powinno to umożliwić osiągnięcie celów planu działania w perspektywie długoterminowej. Proponuje się również, aby instrumenty te obejmowały ściśle uzgodnienia z państwami członkowskimi dotyczące ukierunkowania i monitorowania.

88. Art. 5 ust. 1 uzgodnionego na poziomie politycznym programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” (wersja na etapie projektu, nad którym pracują prawnicy lingwiści) ma następujące brzmienie:

„Komisja monitoruje postępy Unii w realizacji ogólnych celów określonych w art. 3 i celów cyfrowych określonych w art. 4. Komisja polega w tym celu na indeksie gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI) i określa w drodze aktu wykonawczego kluczowe wskaźniki skuteczności działania („KPI”) dla każdego celu cyfrowego. Akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 23 ust. 2”.

Komisja oczekuje, że poprzez określenie jasnych kluczowych wskaźników efektywności w aktach wykonawczych zmniejszy ryzyko zróżnicowanych interpretacji przez państwa członkowskie.

89. Nowe wskaźniki uzupełnią istniejące kluczowe wskaźniki efektywności zgłaszane w ramach wskaźnika porównawczego eGovernment Benchmark oraz indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego, co umożliwi ściśle monitorowanie realizacji celów Drogi ku cyfrowej dekadzie i zapewni kontekst niezbędny do zrozumienia rozwoju sytuacji.

93. Komisja jest przekonana, że zmiana rozporządzenia eIDAS doprowadzi do zapewnienia wszystkim obywatelom w Europie bezpiecznych, wiarygodnych i powszechnie akceptowanych środków identyfikacji elektronicznej, które mogą być stosowane w całej Unii.

Zalecenie 1 – Wzmocnienie ram wdrażania usług administracji elektronicznej w celu skłonienia państw członkowskich do ukończenia tego procesu

Komisja przyjmuje to zalecenie.

Istnieją już solidne podstawy do wdrożenia tego zalecenia.

Porozumienie polityczne w sprawie programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” osiągnięto w lipcu 2022 r.; państwa członkowskie muszą opracować krajowe plany działania i kierować się wyznaczonymi ścieżkami realizacji celów; w sprawozdaniach rocznych podsumowane zostaną postępy, a konkretne zalecenia będą służyć eliminowaniu niedociągnięć. Ponadto powołano nową grupę ekspertów z państw członkowskich, aby ponownie zdefiniować i wdrożyć wskaźnik porównawczy eGovernment Benchmark we współpracy między Komisją a państwami członkowskimi oraz monitorować postępy w realizacji celu programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” dotyczącego usług publicznych.

Komisja oczekuje, że państwa członkowskie będą ściśle koordynować swoje wysiłki, w pełni wykorzystując mechanizmy przewidziane w ramach tego programu.

95. Wykorzystano synergie między działaniami promocyjnymi w ramach różnych systemów finansowania (takich jak program ISA2) (np. poprzez wspólne repozytoria (JOINUP), kampanii (Wyzwanie w zakresie innowacji cyfrowych) i imprez (konferencja DIGITALL, wspólne warsztaty w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast)). Koordynacja była ograniczona ze względu na różne ramy czasowe i organizacyjne oraz brak odrębnego budżetu na plan działania na rzecz administracji elektronicznej.

97. W ramach nowego ekosystemu tożsamości cyfrowej i usług zaufania, który ma zostać ustanowiony w następstwie wniosku dotyczącego europejskich ram tożsamości cyfrowej, podjęte zostaną na nowo działania informacyjne skierowane do przedsiębiorstw i MŚP.

Zalecenie 2 – Opracowanie kompleksowej strategii skutecznego promowania usług administracji elektronicznej

Komisja przyjmuje to zalecenie.

Wraz z ośrodkami innowacji cyfrowych i inkubatorem GovTech, finansowanymi w ramach programu „Cyfrowa Europa”, udostępnione zostaną dwa ważne instrumenty służące promowaniu rozwiązań technicznych na rzecz administracji cyfrowej w całej Europie. Komisja zbada, jak najlepiej wykorzystać te zdolności, dążąc do zwiększenia świadomości na temat istniejących rozwiązań.

Ponadto przyszły wniosek w sprawie wzmocnionej unijnej polityki w zakresie interoperacyjności sektora publicznego ma zwiększyć wykorzystanie interoperacyjnych rozwiązań w zakresie administracji cyfrowej poprzez zachęcanie do skoordynowanego rozwoju i eksperymentowania oraz zwiększenie dostępności i ułatwienie dostępu do powszechnie akceptowanych rozwiązań.